

## 1. Οι σταυροφορίες και η πρώτη άλωση της Πόλης

### α. Ορισμός και παράγοντες

**Σταυροφορίες:** ήταν μία κίνηση που εκδηλώθηκε στη Δύση τον 11<sup>ο</sup> αι., προήλθε από πρωτοβουλία των παπών και απέβλεπε στην απελευθέρωση του Παναγίου Τάφου και των Αγίων Τόπων που είχαν κατακτήσει οι Σελτούκοι.

**Παράγοντες διαμόρφωσής τους (αιτίες σταυροφοριών):**

- Η φημολογία για τις ωμότητες Αράβων και Τούρκων κατά των προσκυνητών.
- Τα οικονομικά προβλήματα της Δύσης.
- Το κάλεσμα για βοήθεια που απηύθυνε ο αυτοκράτορας Αλέξιος Α΄ Κομνηνός στους ηγεμόνες της Δύσης.

### β. Οι τρεις πρώτες σταυροφορίες

**Πρώτη σταυροφορία:** Κηρύχθηκε από τον πάπα Ουρβανό Β' στο Κλερμόν της Γαλλίας, είχε κυρίως **θρησκευτικό χαρακτήρα** και κατέληξε σε νίκη των σταυροφόρων επί των Τούρκων, επιστροφή των εδαφών της δυτικής Μ. Ασίας στο Βυζάντιο και ίδρυση αυτοτελών κρατιδίων στη Συρία και την Παλαιστίνη από τους Φεουδάρχες.

**Δεύτερη σταυροφορία:** αποτυχία.

**Τρίτη σταυροφορία:** απώλεια για το Βυζάντιο της Κύπρου, η οποία καταλήφθηκε από τον Άγγλο βασιλιά Ριχάρδο Λεοντόκαρδο και παραδόθηκε στον φράγκο Γουίδο Λουζινιάν.

### γ. Η τέταρτη σταυροφορία

Οι σταυροφόροι, κινούμενοι από υλικά και μόνο κίνητρα, παρεξέκλιναν από τον αρχικό τους στόχο, που ήταν η Αίγυπτος και η Συρία, και **κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη το 1204**.